

Sygnatura akt I C 1282/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Miejscowość, dnia 26 listopada 2014 r.

w składzie:

Przewodniczący: SSO Adam Maciński

Protokolant: Anżelika Iwaniec

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 listopada 2014 r.

sprawy **J. I.**

Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w P.

uchwały

I. oddala powództwo;

II. nie obciąża powoda kosztami procesu.

Sygn. akt I C 1282/13

UZASADNIENIE

Powód J. I. wniósł o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia Członków Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...)/ (...) z 18 lipca 2013 r. w przedmiocie wykreślenia go z listy członków spółdzielni.

W uzasadnieniu żądania wskazał, że od 03 listopada 1979 r. był członkiem pozwanej spółdzielni, gdzie pracował jako kierowca-mechanik, a następnie mechanizator. W czasie posiedzenia walnego zgromadzenia pozwanej spółdzielni z 28 lutego 2013 r. członkowie obradowali nad wykluczeniem powoda ze spółdzielni. Walne zgromadzenie nie podjęło uchwały w tej kwestii, lecz pozostawiło decyzję do rozstrzygnięcia zarządowi spółdzielni. Na posiedzeniu zarządu, które odbyło się tego samego dnia, postanowiono zlikwidować stanowisko zajmowane przez powoda. Na tej z kolei podstawie walne zgromadzenie 18 lipca 2013 r. podjęło uchwałę o wykreśleniu powoda z członków spółdzielni. Uchwała ta była zdaniem powoda niezgodna z przepisami prawa spółdzielczego oraz statutem spółdzielni. Po pierwsze decyzja w tej kwestii została przekazana zarządowi, który nie ma kompetencji do decydowania o wykreśleniu. Po drugie powód nie był obecny na posiedzeniu walnego zgromadzenia z 28 lipca 2013 r., nie został więc wysłuchany mimo takiego obowiązku. Nie został też prawidłowo powiadomiony, gdyż informacja o walnym zgromadzeniu została przekazana członkom jedynie przez ogłoszenie na tablicy. Powód zarzucił też, że wykreślenie go z grona członków nie miało podstaw. Likwidacja stanowiska była jedynie fikcyjna, a on pełnił też inne obowiązki. Ponadto w uzasadnieniu uchwały wskazano, że nie świadczył pracy na rzecz spółdzielni, co zgodnie z § 15 statutu jest podstawą do wykreślenia. Tymczasem było to spowodowane urlopem wypoczynkowym i zwolnieniem. Pozostawał w gotowości do pracy, ale prezes zarządu nakazał mu wykorzystanie urlopu. Powód wskazał też, że uchwała choć zapadła w przedmiocie wykreślenia, w istocie dążyła do wykluczenia go z członkostwa. Walne zgromadzenie rozważało bowiem możliwość wykluczenia powoda, do którego nie było podstaw. Powodowi zarzucano bowiem spożywanie alkoholu w pracy, ale te przewinienia uległy przedawnieniu. Rzeczywistą przyczyną uchwały był zaś konflikt władz spółdzielni z żoną powoda.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa. W pierwszej kolejności zarzuciła, że między stronami toczyło się już postępowanie przed Sądem Rejonowym w Trzebnicy (I C 369/13), które zostało zakończone ugodą. Zaspokoili ona roszczenie przywrócenia powoda w poczet członków spółdzielni. Jeśli zaś chodzi o podstawy wykreślenia, były one

zgodne ze statutem. Powód od 25 września 2012 r. do 16 czerwca 2013 r. nie świadczył bowiem pracy. Jego stanowisko zostało zlikwidowane, gdyż mimo nieobecności powoda jego obowiązki były wykonywane przez innych pracowników bez szkody dla działalności spółdzielni. Posiedzenie walnego zgromadzenia zostało zaś zwołane zgodnie ze statutem, informacje o jego terminie są bowiem zawsze wywieszane na tablicy ogłoszeń. Nieobecność powoda nie naruszała więc przepisu art. 24 prawa spółdzielczego, gdyż miał możliwość uczestnictwa w posiedzeniu, a poza tym wypowiedział się już w tej kwestii w czasie poprzedniego posiedzenia. W ocenie strony pozwanej konieczne jest rozdzielenie uchwały o wykreśleniu od obrad nad wykluczeniem powoda. Ostatecznie walne zgromadzenie zdecydowało o wykreśleniu powoda, choć istniały też podstawy do wykluczenia. Powód został też zawiadomiony o uchwale poprzez przesłanie mu odpisu uchwały wraz z uzasadnieniem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest członkiem Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej im. (...) od 03 listopada 1979 r. Pracował na stanowisku kierowcy-mechanika, następnie mechanizatora. W okresie poprzedzającym podjęcie zaskarżonej uchwały wykonywał również obowiązki w postaci przewozu pracowników oraz czynności magazyniera.

Dowód: - zeznanie powoda (e-protokół z 09.06.2014 r. 00:03:42-00:31:34),

deklaracja k. 13-14.

Powód korzystał ze zwolnień lekarskich w okresach:

- w roku 2012 :

- od 03.05 do 07.05 - od 25.09 do 09.10 - od 10.10 do 23.10 - od 24.10 do 07.11 - od 07.11 do 20.11 - od 21.11 do 04.12
- od 05.12 do 31.12

- w roku 2013:

- od 01.01 do 21.01 - od 11.03 do 23.03 - od 24.03. do 21.04 - od 22.04 do 21.05 - od 22.05 do 20.06

oraz od 17.06.2014 do 20.07.2014. Ponadto korzystał z urlopu wypoczynkowego.

Dowód: - informacja z ZUS k. 123,

- zeznanie S. W. za stronę pozwaną (00:33:08-00:57:42).

24 września 2012 r. Zarząd pozwanej spółdzielni złożył wniosek o wykluczenie powoda z członków spółdzielni. Jako przyczynę wskazał świadome działanie na szkodę spółdzielni, z winy umyślnej. Zgodnie z wnioskiem powód miał bez zgody i wiedzy zarządu dysponować maszynami należącymi do spółdzielni, ponadto w 2008 r. miał spowodować wypadek samochodowy, w którym uszkodzony został samochód będący własnością spółdzielni. Nadto według wniosku powód nie podporządkowywał się uchwałom spółdzielni, otrzymywał też nagany za spożywanie alkoholu w czasie pracy. We wniosku wskazano też, że żona powoda wielokrotnie obrażała członków spółdzielni.

28 lutego odbyło się walne zgromadzenie członków pozwanej spółdzielni. Porządkiem obrad objęte było m.in. głosowanie nad uchwałą w sprawie wykluczenia powoda ze spółdzielni. Informacja o walnym zgromadzeniu została zamieszczona na tablicy ogłoszeń wywieszanej w spółdzielni. Powód stawiał się na zgromadzeniu. W trakcie dyskusji zwrócił się z prośbą o udzielenie mu kolejnej szansy i umożliwienie przepracowania okresu do września 2013 r., gdyż wtedy nabędzie uprawnienie do świadczenia przedemerytalnego. Powód wskazał, że wykluczenie go ze spółdzielni pozbawi go środków do życia. Wskazał też, że prezes zarządu szuka na niego haka z uwagi na sytuację z żoną. Członkowie spółdzielni nie mieli pewności, czy powód rzeczywiście po upływie sześciu miesięcy będzie mógł starać się o zasiłek przedemerytalny i zgodzili się, że należy sprawdzić te kwestię. Ostatecznie walne zgromadzenie postanowiło, że ostateczną decyzję ma podjąć zarząd. Wszyscy członkowie wyrazili jednogłośnie zgodę na to, aby zarząd podjął

decyzję w sprawie. Do podjęcia uchwały nie doszło, ze względu na to, że członkowie do podjęcia ostatecznej decyzji upoważnili zarząd.

Na posiedzeniu zarządu z 28 lutego 2013 r. zarząd zapoznał się i przeanalizował ustawę z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, ustalając, że takie świadczenie nie będzie mu przysługiwać w powołanych okolicznościach. Zarząd zdecydował o likwidacji stanowiska pracy powoda, wskazując, że prace te wykonują sami traktorzyści bądź specjalistyczny serwis.

Pismem z 28 lutego 2013 r. zarząd zwolnił powoda ze świadczenia pracy od 01 kwietnia 2013 r. z zachowaniem prawa do pracy od 01 marca do 31 marca 2013 r.

Dowód: - zeznanie powoda (e-protokół z 09.06.2014 r. 00:03:42-00:31:34),

- zeznanie S. W. za stronę pozwaną (00:33:08-00:57:42)

- wniosek zarządu k. 15

- protokół nr (...) k. 16-17

- protokół nr (...) k. 18.

08 marca 2013 r. powód złożył pozew o uznanie rozwiązania spółdzielczej umowy o pracę za wypowiedzeniem za bezskuteczne ewentualnie o przyznanie odszkodowania. W pozwie podniósł, że spółdzielnia wyznaczyła niewłaściwy termin wypowiedzenia umowy oraz niewystarczająca uzasadniła przyczynę wypowiedzenia, która była nierzeczywista. 10 września 2013 r. powód i strona pozwana zawarły w sprawie I C 369/13 ugodę przed Sądem Rejonowym w Trzebnicy, na mocy której pozwana spółdzielnia zobowiązała się zapłacić powodowi w terminie 14 dni kwotę 8.705,31 złotych wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia. Powód oświadczył, że ugoda ta wyczerpuje wszelkie jego roszczenia wynikające z pozwu.

Dowód: w aktach I C 369/13: pozew k. 2-4, protokół z 10.09.2013 r. k. 151

Na dzień 18 lipca 2013 r. zostało zaplanowane walne zgromadzenie członków pozwanej spółdzielni. Informacja o terminie zgromadzenia została podana w ogłoszeniu wywieszonym w budynku spółdzielni. Powód wraz z rodziną mieszkają w lokalu położonym w tym samym budynku. W lipcu 2013 r. powód przebywał na urlopie. W dzień walnego zgromadzenia skontaktował się z nim pracownik pozwanej spółdzielni z zapytaniem, czy powód będzie uczestniczył w zgromadzeniu. Powód nie wziął udziału w zgromadzeniu. 18 lipca 2013 r. przebywał we W..

Dowód: - zeznanie powoda (e-protokół z 09.06.2014 r. 00:03:42-00:31:34),

- zeznania świadków:

E. I. (e-protokół z 03.03.2014 r. 00:30:41-00:39:12)

K. S. (e-protokół z 03.03.2014 r. 00:24:12-00:30:03)

Walne zgromadzenie członków z 18 lipca 2013 r. podjęło uchwałę nr (...)(...)w sprawie wykreślenia członka Pana J. I. ze spółdzielni. Na podstawie § 14 ust. 1 oraz § 15 statutu rolniczej spółdzielni produkcyjnej w B. wykreślić powoda z listy członków spółdzielni. Powodem wykreślenia jest likwidacja zajmowanego przez powoda stanowiska pracy a także nieświadczenie pracy od dnia 25 września 2012 r. Stanowisko pracy-mechanizator, w obecnej sytuacji rozwojowej spółdzielni jest zbędne, gdyż obowiązki te wykonują traktorzyści lub specjalistyczny serwis. Inne dodatkowe czynności wykonywane przez powoda w ramach świadczenia pracy nie wymagają odrębnego stanowiska pracy. Wskazano, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Pismem z 31 lipca 2013 r. strona pozwana poinformowała powoda o wykreśleniu go z członków spółdzielni, wskazując na likwidację zajmowanego stanowiska mechanizatora oraz nieświadczenie pracy od 25 września 2012 r. W piśmie wskazano, że stanowisko mechanizatora jest zbędne, ponieważ faktycznie obowiązki są wykonywane przez traktorzystów czy serwis, a inne wykonywane przez powoda nie wymagają odrębnego stanowiska. Wskazano też na utratę zaufania z uwagi na naganny sposób wykonywania obowiązków przez powoda. W uzasadnieniu podano, że nieobecność powoda od 25 września spowodowana niezdolnością do pracy ze względu na stan zdrowia lub urlop spowodowała, że obowiązki powoda prawidłowo wykonywali inni członkowie, bez szkody dla ich obowiązków. Podkreślono też, że spółdzielnia nie ma możliwości zaoferowania J. I. innego stanowiska pracy.

- uchwała nr (...) r. k. 19

- pismo z 31.07.2013 r. k. 20.

Strona pozwana dokonała likwidacji stanowiska mechanizatora. Naprawy maszyn wykonują traktorzyści, a w przypadku poważniejszych uszkodzeń pozwana spółdzielnia zleca naprawę specjalistycznym serwisom. Obowiązki magazyniera wykonywane są przez poszczególnych pracowników spółdzielni, zaś sporządzanie dokumentacji również przez zarząd. W spółdzielni nie istnieje stanowisko kierowcy, obowiązki te nie są też nikomu zlecane dodatkowo. Pracownicy dojeżdżają we własnym zakresie, samochodami należącymi do spółdzielni.

Dowód: - zeznanie S. W. za stronę pozwaną (00:33:08-00:57:42)

zeznania świadków:

- A. K. (e-protokół z 03.03.2014 r. 00:39:12-00:51:20)

- K. S. (e-protokół z 03.03.2014 r. 00:24:12-00:30:03)

- S. F. (e-protokół z 03.03.2014 r. 00:20:54-00:24:12)

- T. B. (e-protokół z 03.03.2014 r. 00:04:16-00:20:54)

Zgodnie z § 14 statutu Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka na mocy uchwały walnego zgromadzenia. Wykluczenie może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu lub dobrymi obyczajami, a w szczególności, gdy:

- nie wypełnia obowiązków członkowskich z powodów przez siebie zawinionych,
- narusza zasady statutu, regulaminów oraz inne uchwały organów statutowych,
- działa na szkodę spółdzielni
- popełnił w czasie trwania członkostwa przestępstwo, które uniemożliwiło dalsze wykonywanie pracy w spółdzielni
- utracił z przyczyn przez siebie zawinionych uprawnienia konieczne do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku. Walne zgromadzenie podejmując uchwałę o wykluczeniu, powinno wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka.

Zgodnie z § 15 statutu pozwanej spółdzielni członek nie wykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego nie zawinionych, może być pozbawiony członkostwa uchwałą przez wykreślenie. Wykreślenie może nastąpić w szczególności w wypadkach:

- nie wniesienie w obowiązującym terminie wpisowego, udziałów i wkładów przewidzianych w statucie,

- likwidacji lub ograniczenia działalności, w której członek był stale zatrudniony, a spółdzielnia nie ma możliwości stale zatrudnić go w innej działalności, z tym, że nie dotyczy to członków posiadających wkłady gruntowe,
- nie świadczenia pracy w spółdzielni przez okres dłuższy niż 6 miesięcy lub czas przekraczający okres indywidualnego zwolnienia członka ze świadczenia pracy oraz likwidacji jego stanowiska pracy
- utraty zdolności do pracy na zajmowanym stanowisku, a spółdzielnia nie ma innych możliwości dalszego jego zatrudnienia
- utraty pełnej zdolności do czynności prawnych
- wyczerpania prawa do zasiłków chorobowych

Zgodnie z § 44 ust. 2 statutu pozwanej spółdzielni do zarządu należy podejmowanie decyzji nie zastrzeżonych do właściwości innych organów spółdzielni, a w szczególności: uchwalanie zakresu obowiązku pracy członków oraz proponowanie norm pracy i zasad jej wyceny oraz zasad premiowania i zaliczkowania opłaty pracy członków.

Dowód: - statut k. 50-61.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była zgodność z przepisami prawa i statutu uchwały Walnego Zgromadzenia Członków Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...)/ (...) z 18 lipca 2013 r. w przedmiocie wykreślenia J. I. ze spółdzielni. Powód zarzucał, że podjęcie uchwały nastąpiło z naruszeniem podziału kompetencji organów spółdzielni, ponadto nie zostały dochowane przepisy proceduralne. J. I. zakwestionował też zasadność samej podstawy wykreślenia, to jest likwidację stanowiska pracy i niezawinione nieświadczenie pracy. W ocenie strony pozwanej uchwała została podjęta w sposób prawidłowy, a podstawa wykreślenia była rzeczywista.

Możliwość zaskarżania uchwał organów spółdzielni przewidziana jest w art. 42 ustawy z dnia 16 września 1982 r. prawo spółdzielcze (t.j.: Dz.U. z 2013 r. poz. 1443). Zgodnie z art. 42 § 4 pr. spół. każdy członek spółdzielni lub zarząd może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały. Jednakże prawo zaskarżenia uchwały w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka przysługuje wyłącznie członkowi wykluczonemu albo wykreślonemu. Dalej przepis art. 42 § 2 i 3 pr. spół. stanowi, że uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna, a uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu. Powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia powinno być wniesione w ciągu sześciu tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia, jeżeli zaś powództwo wnosi członek nieobecny na walnym zgromadzeniu na skutek jego wadliwego zwołania - w ciągu sześciu tygodni od dnia powzięcia wiadomości przez tego członka o uchwale, nie później jednak niż przed upływem roku od dnia odbycia walnego zgromadzenia (art. 42 § 6 pr. spół.), a jeżeli ustawa lub statut wymagają zawiadomienia członka o uchwale, termin sześciotygodniowy biegnie od dnia tego zawiadomienia dokonanego w sposób wskazany w statucie (art. 42 § 7 pr. spół.).

Powód zaskarżył uchwałę w przedmiocie wykreślenia go z grona członków pozwanej spółdzielni. Zgodnie z art. 24 § 1 pr. spół. spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka. Wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami, przy czym przyczyny wykluczenia określa statut. Z kolei według art. 24 § 3 pr. spół. członek niewykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych może być wykreślony z rejestru członków spółdzielni. Statut określa przyczyny wykreślenia.

Przepisy prawa spółdzielczego regulują też kwestie procedowania w zakresie uchwał o wykluczeniu lub wykreśleniu członka spółdzielni. Według art. 24 § 4 pr. spół. wykluczenia albo wykreślenia może dokonać, stosownie do

postanowień statutu, rada nadzorcza albo walne zgromadzenie spółdzielni. Organ, do którego kompetencji należy podejmowanie uchwał w sprawie wykluczenia albo wykreślenia, ma obowiązek wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka spółdzielni. Ponadto organ, który podjął uchwałę w sprawie wykreślenia albo wykluczenia, ma obowiązek zawiadomić członka na piśmie wraz z uzasadnieniem o wykreśleniu albo wykluczeniu ze spółdzielni w terminie dwóch tygodni od dnia podjęcia uchwały. Uzasadnienie powinno w szczególności przedstawiać motyw, którymi kierował się organ spółdzielni uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykluczenia albo wykreślenia określone w statucie. Zawiadomienie zwrócone z powodu niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia (§ 5).

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu powagi rzeczy osądzonej, która podniosła strona pozwana. Między stronami toczyło się bowiem postępowanie w sprawie I C 369/13, które zostało zakończone ugodą i w ocenie pozwanej spółdzielni wyczerpywało roszczenia powoda związane z przywróceniem w poczet członków spółdzielni. Zarzut powyższy jest niezasadny. W postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Trzebnicy toczyła się w istocie sprawa w przedmiocie wykonywania praw i obowiązków z tytułu stosunku członkostwa. Powód wniósł w tamtej sprawie o przywrócenie do pracy, ewentualnie o odszkodowanie. Choć powód w powyższy sposób sformułował roszczenie, nie oznacza to, że strony łączył stosunek pracy. Powód, jako członek rolniczej spółdzielni produkcyjnej, wykonywał pracę w oparciu o stosunek członkostwa. Członkowie spółdzielni produkcyjnej i ich domownicy mogą bowiem świadczyć pracę na rzecz spółdzielni jedynie na podstawie stosunku członkostwa, co wynika z art. 155 pr. spół. i nast. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2000 r., I CKN 311/00). Powód kwestionował w tamtym postępowaniu działania zarządu, które polegały na zwolnieniu go ze świadczenia pracy, w ocenie powoda bezpodstawnym. Zarzucał więc głównie naruszenie art. 155 pr. spół. poprzez niewywiązywanie się spółdzielni z obowiązku zapewnienia powodowi pracy. Powyższe miało związek z likwidacją stanowiska pracy powoda. W niniejszym postępowaniu powód skarżył zaś uchwałę walnego zgromadzenia o wykreśleniu go z grona członków spółdzielni. Choć kwestia ta ma nierozzerwalny związek z likwidacją stanowiska pracy, co było powodem wykreślenia, to nie zachodzi tu powaga rzeczy osądzonej. Niniejszy pozew zmierza bowiem do zbadania zgodności uchwały walnego zgromadzenia z prawem oraz postanowieniami statutu. Uchybienia powyższym normom mogą prowadzić do uchylenia uchwały. Mogą to być nawet uchybienia natury formalnej, jak nieprawidłowe procedowanie nad uchwałą. W niniejszym postępowaniu powód skarży uchwałę organu spółdzielni, a nie jedynie zasadność likwidacji stanowiska, która była podstawą do podjęcia uchwały. Uchwała może być bowiem wadliwa pod wieloma innymi względami. Jest to więc szerszy zakres kontroli niż sama weryfikacja zaistnienia podstawy uchwały, a więc likwidacji stanowiska i nieświadczenia pracy przez powoda. Są to dwa różne zakresy kontroli. W tamtym postępowaniu Sąd miał rozstrzygać o naruszeniu praw powoda z tytułu członkostwa w spółdzielni, dokładnie uprawnień w zakresie prawa do pracy określonego w art. 155 pr. spół. W niniejszym zaś postępowaniu bada działanie organu spółdzielni, jakim było podjęcie uchwały o wykreśleniu powoda z grona członków spółdzielni. Już sama właściwość rzeczowa sądu w sprawach o uchylenie uchwały wskazuje na ich odrębność od innych spraw ze stosunku członkostwa. Kontrola skuteczności i zgodności z prawem i statutem uchwały należy do sądu okręgowego. Tymczasem pozostałe kwestie, w tym bezpodstawne pozbawienie pracy i ewentualne nakazanie przydzielenia pracy pozostają we właściwości sądu rejonowego. Między sprawami nie zachodzi więc tożsamość przedmiotowa, a tym samym nie zaistniała przeszkoda w procedowaniu w postaci powagi rzeczy osądzonej. Mimo to obie sprawy pozostają w ścisłym związku. Nie ma bowiem wątpliwości, że powód kwestionował w postępowaniu przed Sądem Rejonowym prawidłowość i zasadność zwolnienia go ze świadczenia pracy. Powództwo opierał m.in. na tym, że nie istniały przyczyny pozbawienia go pracy. Główną przyczyną była zaś likwidacja stanowiska pracy. Ostatecznie jednak oświadczył, że ugoda wyczerpuje roszczenia wynikające z pozwu. Tymczasem w niniejszym postępowaniu znów kwestionował zasadność wykreślenia, wskazując, że likwidacja stanowiska była fikcyjna. Z jednej strony zaakceptował więc podstawy pozbawienia go pracy, a z drugiej znów podniósł cześć tych zarzutów wobec uchwały o wykreśleniu go z grona członków spółdzielni.

W ocenie Sądu zaś podstawa wykreślenia powoda została po pierwsze określona zgodnie ze statutem pozwanej spółdzielni, po drugie nie wykraczała też poza ramy przepisu art. 24 pr. spół. Zgodnie z art. 24 § 3 pr. spół. z rejestru członków można wykreślić członka niewykonywającego obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych. Przyczyny takiego wykreślenia zostały sprecyzowane w statucie strony pozwanej. Należy do nich m.in. nieświadczenie

pracy w spółdzielni przez okres dłuższy niż 6 miesięcy lub czas przekraczający okres indywidualnego zwolnienia członka ze świadczenia pracy oraz likwidacja jego stanowiska pracy, a także likwidacja lub ograniczenie działalności, w której członek był stale zatrudniony, w sytuacji, gdy spółdzielnia nie ma możliwości stale zatrudnić go w innej działalności. W niniejszej sprawie zarząd podjął decyzję o likwidacji stanowiska zajmowanego przez powoda, to jest stanowiska mechanizatora. Ta właśnie okoliczność została wskazana zarówno w uchwale, jak w jej uzasadnieniu przesłanym powodowi. Likwidacja stanowiska rzeczywiście też nastąpiła. Potwierdzili to w zeznaniach członkowie zarządu spółdzielni. Powód nie wykazał zaś, żeby takie stanowisko nadal u strony pozwanej istniało bądź, że zatrudniła ona na takim stanowisku nowych pracowników. Świadczenie przyznali, że stanowisko mechanizatora było zbędne i dlatego zostało zlikwidowane. Faktycznie powód nie świadczył jedynie pracy mechanizatora, lecz miał też inne obowiązki, ale i te zostały przekazane innym członkom. Okoliczności te nie zostały zakwestionowane przez powoda, który sam przyznał, że nie ma nowego pracownika, który przykładowo dowoziłby innych do pracy. Dojeżdżają oni samochodami spółdzielni, ale nie jest konieczne wyznaczenie do tego kierowcy. Obowiązki magazyniera również zostały rozdzielone pomiędzy inne osoby. Sąd zaznacza przy tym, że nie ma kompetencji, by badać celowość i ekonomiczną zasadność takich rozwiązań. Zakresem kontroli objęty jest jedynie fakt, czy podstawa wykreślenia, to jest likwidacja stanowiska, miała miejsce i czy mieściła się w katalogu podstaw wskazanych w statucie. Bez wątplenia zaś likwidacja stanowiska jest przyczyną wykreślenia określoną wprost w § 15 statutu. Równocześnie jej konsekwencją jest niezawinięte niewykonywanie przez powoda pracy, co jest zgodne z okolicznościami wykreślenia członka wskazanymi w art. 24 § 3 pr. społ. Już sama likwidacja była więc wystarczającą podstawą do podjęcia uchwały walnego zgromadzenia o wykreśleniu z grona członków. Jako przyczynę wykreślenia strona pozwana podawała też nieświadczenie przez powoda pracy już od 25 września 2012 r. Wprawdzie zgodnie z § 15 statutu nieświadczenie pracy w spółdzielni przez okres dłuższy niż 6 miesięcy również jest podstawą do wykreślenia, to jednak nieuzasadnione wydaje się wliczanie do tego okresu pozostawania na przysługującym członkowi spółdzielni wypoczynku. Mimo że między spółdzielnią a jej członkami nie istnieje stosunek pracy, to jednak członkowie spółdzielni również mają prawo do wypoczynku, co w praktyce realizowane jest na kształt urlopu wypoczynkowego. Strona pozwana wliczała zaś ten okres do czasu niezawiniętego nieświadczenia pracy. Jeśli zaś chodzi o okres przebywania przez powoda na zwolnieniach, nie trwał on nieprzerwanie przez 6 miesięcy. Powód przebywał na zwolnieniu od 25 września 2012 r. do 21 stycznia 2013 r. i następnie od 11 marca do 20 czerwca 2013 r., jednakże zarząd zwolnił go ze świadczenia pracy z dniem 01 kwietnia 2013 r. Łączmy okres przebywania powoda na zwolnieniu lekarskim między wrześniem, a końcem marca, to jest zwolnieniem ze świadczenia pracy, wyniósł ok. 5 miesięcy. W międzyczasie powód przebywał bowiem jeszcze na urlopie. Jednakże jak wskazano wystarczająca była już podstawa wykreślenia w postaci likwidacji stanowiska pracy powoda, której oczywistym skutkiem jest niemożliwość świadczenia przez niego pracy.

Powód zarzucał również, że choć walne zgromadzenie podjęło uchwałę w przedmiocie wykreślenia, to w istocie było to wykluczenie. Nie ma wątpliwości, że walne zgromadzenie w pierwszej kolejności debatowało właśnie nad wykluczeniem powoda z grona członków. Wstrzymano się jednak z tą decyzją z uwagi na prośby powoda, który zasugerował, że w niedługim czasie może nabyć uprawnienia do świadczeń przedemerytalnych. Walne zgromadzenie odstąpiło więc od głosowania nad wykluczeniem powoda i jednogłośnie wyraziło zgodę na to, aby zarząd podjął decyzję w sprawie. Nie było to jednak przekazanie zarządowi ostatecznej decyzji o wykluczeniu, do którego zresztą nie doszło. Z protokołu obrad wynika, że zarząd miał przeanalizować kwestie związane ze świadczeniem przedemerytalnym i zdecydować, czy rzeczywiście powód może nabyć takie uprawnienia pozostając nadal w pracy. Nie doszło tu więc do naruszenia kompetencji. Po pierwsze uchwała o wykluczeniu nie została ostatecznie podjęta, a po drugie w kwestii wykreślenia uchwała podjęta została przez walne zgromadzenie, a więc uprawniony do tego organ spółdzielni. Jeśli zaś chodzi o zarzut, że w rzeczywistości doszło do wykluczenia, a nie do wykreślenia powoda, nie można przyznać mu słuszności. W uzasadnieniu wykreślenia powoda wprawdzie wskazano również na takie okoliczności, które są podstawą wykluczenia z grona członków, ale nie one były przyczyną podjęcia zaskarżonej uchwały. Zostały one podane w uzasadnieniu dodatkowo, jednak nie przekreśla to zaistnienia statutowej przyczyny wykreślenia. Likwidacja stanowiska mechanizatora i inny rozkład obowiązków pracowniczych jest faktem. Pozostałe okoliczności podane w uzasadnieniu nie mają więc znaczenia dla niniejszego rozstrzygnięcia, skoro zaistniała rzeczywista podstawa wykreślenia. Nie można zarzucać spółdzielni, że celowo zlikwidowała stanowisko powoda, gdyż ocena motywów tej decyzji nie należy do sądu. Pozwana spółdzielnia ma prawo kształtować stanowiska pracy zgodnie ze swoim

zapotrzebowaniem. Nie zatrudniła zaś nikogo na miejsce powoda. Ponadto należy tu podkreślić, że zawierając ugodę przed Sądem Rejonowym w Trzebnicy powód zaakceptował tak naprawdę zwolnienie go ze świadczenia pracy i zgodził się z jego motywami. Tym samym zarzucanie ponownie, że pozbawienie go pracy było bezpodstawne jest niekonsekwentne.

Nie zasługują też na uwzględnienie pozostałe zarzuty podniesione przez powoda wobec uchwały z 18 lipca 2013 r., a dotyczące sposobu procedowania przez walne zgromadzenie. J. I. podniósł, że nie został wysłuchany przez walne zgromadzenie przed podjęciem uchwały o wykreśleniu. Zgodnie z art. 24 § 4 pr. spół. organ, do którego kompetencji należy podejmowanie uchwał w sprawie wykluczenia albo wykreślenia, ma obowiązek wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka spółdzielni. Przepis ten ma na celu umożliwienie członkowi wypowiedzenia się w sprawie wykluczenia lub wykreślenia. Nie jest to bezwzględny obowiązek wysłuchania członka spółdzielni. Organ powinien stworzyć członkowi spółdzielni możliwości stawienia się w swej sprawie w celu takiego wysłuchania go (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 kwietnia 2009r., I ACa 151/09). Powód miał taką możliwość. Po pierwsze uczestniczył w zgromadzeniu 28 lutego 2013 r. Co prawda walne zgromadzenie obradowało wtedy nad wykluczeniem, a nie wykreśleniem, jednakże już wtedy poruszony został problem czynności, które powód miałby wykonywać. Powód zaproponował wtedy, że może pełnić obowiązki kierowcy, jednakże walne zgromadzenie nie wyraziło swojej aprobaty dla tego pomysłu. Na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2013 r. rozpatrywana była więc całościowo kwestia dalszej celowości pozostawiania powoda w spółdzielni, co miało związek zarówno z wykluczeniem, jak wykreśleniem go z grona członków. Ponadto powód miał możliwość uczestnictwa w walnym zgromadzeniu w dniu 18 lipca 2013 r. Strona pozwana poinformował członków o walnym zgromadzeniu zaplanowanym na 18 lipca 2013 r. poprzez wywieszenie ogłoszenia w budynku spółdzielni. Była to zwyczajowa praktyka informowania o walnych zgromadzeniach, z czym zgodził się sam powód. Jeśli nawet czasem spółdzielnia zawiadamiała osoby będące na zwolnieniu czy urlopie poprzez dodatkowe czynności, jak to określił sam powód „pocztę pantoflową”, nie oznacza to, że miała taki obowiązek. Tym bardziej zeznanie powoda podkreśla, że dodatkowe zawiadamianie o zgromadzeniach, poza wywieszeniem ogłoszenia, było tak naprawdę nieformalne. Pracownik strony pozwanej dzwonił zaś do powoda w dniu walnego zgromadzenia z zapytaniem, czy będzie w nim uczestniczył. Powód miał więc wiedzę w tym przedmiocie. Nie kontaktował się zaś z władzami spółdzielni, celem przełożenia tego terminu, jedynie poinformował, że nie będzie w nim uczestniczył. Nie można więc uznać, że doszło do naruszenia art. 24 § 4 pr. spół i postanowień statutu. Strona pozwana doręczyła też powodowi uchwałę wraz z jej uzasadnieniem, w którym wskazano na podstawę wykreślenia go z grona członków, wypełniając tym samym obowiązek z art. 24 § 5 pr. spół.

Zaskarżona uchwała nie była też sprzeczna z dobrymi obyczajami. Powód przez wiele lat był członkiem spółdzielni, z pewnością członkostwo i praca w spółdzielni stanowiły istotny element jego życia. Jednakże okoliczność ta nie może wpływać na ocenę zasadności uchwały w przedmiocie wykreślenia, jeśli ta jest zgodna z postanowieniami statutu i przepisami prawa spółdzielczego. Nie zostało zaś wykazane, że działanie spółdzielni zmierzało do pokrzywdzenia powoda z uwagi na konflikt władz spółdzielni z jego żoną. Tak naprawdę zachowanie obu stron budzi pewne zastrzeżenia, jednak pozostają one bez wpływu na rozstrzygnięcie istoty niniejszej sprawy, którą była prawidłowość uchwały o wykreśleniu.

Podsumowując, Sąd dokonując kontroli zaskarżonej uchwały, nie dopatrył się naruszeń, które skutkowałyby koniecznością jej uchylenia. Podstawa wykreślenia powoda z grona członków spółdzielni była rzeczywista i mieściła się w katalogu statutowym, była też zgodna z uregulowaniem art. 24 § 3 pr. spół. Dlatego też Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł w pkt. I sentencji wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach Sąd wydał w oparciu o art. 102 kpc. Sąd miał na uwadze ciężką sytuację finansową i materialną powoda. Pod uwagę wziął też Sąd fakt, że przepisy prawa spółdzielczego budzą wiele wątpliwości i nie regulują szczegółowo kwestii wykluczenia i wykreślenia członka spółdzielni, powód mógł więc mieć wątpliwości co do treści i celu podjętej uchwały. W ocenie Sądu zachodzi więc szczególnie uzasadniony wypadek, który pozwala na nieobciążanie powoda kosztami procesu w postaci kosztów zastępstwa procesowego strony pozwanej.